احتمال همسان‌سازی یقین یک نفر با هزار نفر در روایت محمد بن مسلم

شاگرد: این روایت با امکانش را نمی‌گویی؟ به فعلیتش کار ندارد، حالا همه بگویند یا نگویند. ولی طریق شما باید به این صورت باشد. طریق را معرفی می‌کند که ظنی و رأی نباشد. ولو بالفعل برای همه حاصل نشود. ولی تو می‌دانی این طریق، طریقی است که حاصل‌کننده است.

استاد: شاهد این بیان شما روایت باب چهارم است.

> **باب ان من انفرد برؤية الهلال في أول شهر رمضان وجب عليه الصوم إذا لم يشك وإن كان في آخره وجب عليه الافطار**[1]

شما در توضیح «لم یشک» به این صورت می‌فرمایید. ولو یک نفر دیده اما حال این یک نفر، طوری یقینی است که می‌گوید آن هزار هم اگر شرائط من را پیدا کنند، می‌بینند. یعنی باز خود من مصداق فرض امام هستم؛ لو رآه واحد لرآه الف. می‌گوید اینکه من می‌بینم، اگر همه هزار نفر هم در شرائط من باشند، می‌بینند. این جور نیست که من دچار توهم شده باشم. الآن شرائط آن‌ها خلل دارد. خلل در آن‌ها است. «لرآه الف»ای که مثل من این شرائط را دارند.

شاگرد: یعنی اگر او حدّت چشم دارد، آن‌ها هم حدت چشم داشته باشند؟

---

[1] وسائل الشيعة - ط الإسلامية ج۷ ص۱۸۸

بازبینی #1
ایجاد شده 17 مه 2026 12:50:16 توسط ... .
به روزرسانی شده 17 مه 2026 12:51:15 توسط ... .